

H3C - Socialisering af polte

Socialisering har til formål at lære poltene, at begå sig sammen med ældre dyr, og vurdere en modstanders styrke. Desuden skal poltene være vant til menneskelig kontakt.

1. Opstart af socialisering

- Udarbejd en strategi for socialisering, så antallet af gruppering/konfrontationer minimeres
- Opstald poltene i en stabil gruppe, så rangorden er afklaret inden socialisering påbegyndes
- Start socialisering når poltene vejer cirka 60 kg, og afslut senest 3 uger inden løbning
- Gulvet skal være skridsikkert. Der bør være skjul i stien
- Tjek, at der er areal nok til både polte og de dyr, der indsættes i forbindelse med selve socialiseringen



En ikke-socialiseret polt/gylt, der ikke kan vurdere sin større modstander, får mange bidsår før den opgiver kampen og går ud som taber

2. Socialisering med større polte - to metoder

- a. Lågen mellem to stier med cirka seks til otte polte i hver (stabile grupper) åbnes, og poltene går sammen i en til to uger
- b. Løbende indsættelse af en stabil gruppe af unge polte i en større dynamisk gruppe af polte. Hver 4. uge udtages de ældste polte og nye sættes ind. Dog maksimalt tre-fire aldersgrupper/hold i stien



3. Socialisering med søer

- De unge polte opstaldes i en nabosti til søerne
- Lågen åbnes mellem stierne og polte har adgang til egen sti samt søernes sti
- Socialiseringen bør vare en til to uger



Øverst socialisering med større polte, nederst socialisering med søer.

4. Socialisering skal foregå under opsyn

- De første tre dage efter socialisering er påbegyndt, bør der holdes ekstra opsyn med dyrene, og de dyr som ikke trives smertelindres og flyttes eventuelt til en aflastningssti

5. Positiv menneskelig kontakt

- Det er vigtigt, at poltene er vant til daglig kontakt med mennesker
- Gå ind i stierne med polte hver dag og gå stille og roligt rundt blandt dem

Socialiseringen bør ikke ske samtidig med poltene løbes eller trænes til brug af foderstationer (ESF).

Kommentarer til H3C - Socialisering af polte

1. Det er vigtigt, at socialiseringen foregår som en planlagt handling. Det er forskelligt fra staldsystem til staldsystem, hvor det bedst kan lade sig gøre. Poltene må ikke stresses unødigt og få skader i forbindelse med socialisering.

Polte i en stabil gruppe vil ikke have konfrontationer indbyrdes, når de i forbindelse med socialisering lukkes sammen med andre dyr. Dermed vil det udelukkende være mødet med de større dyr, som poltene skal forholde sig til. Almindelig sammenblanding af jævnaldrende grise under opvæksten skal derfor kombineres med en socialisering med ældre dyr senere i opvæksten.

Da socialiseringen vil føre til konfrontationer, er det vigtigt at gulvet er skridsikkert, så der ikke sker skader som følge af udskridninger. Skjul kan give de rangsvage/mindste dyr mulighed for at komme væk fra et større og rangstærkt dyr efter en konfrontation. Skjulet kan være skillerummet mellem to redekasser i stien.

For høj belægning i stierne øger risikoen for benskader og stresser dyrene. Følg som minimum de almindelige anbefalinger for areal til polte.

2. a. Det er vigtigt, at der er synlig størrelsesforskel mellem poltene, der skal socialiseres og de polte de møder. Socialisering handler ikke om at blande dyr af samme størrelse gentagne gange. Dyr med meget lille størrelsesforskel vil ende i flere konfrontationer, da de har svært ved at vurdere en modstander af samme størrelse som dem selv.
b. En dynamisk gruppe skal maksimalt have tre-fire aldersgrupper/hold, hvilket betyder, at den enkelte polt ikke skal deltage i gruppedannelse mere end tre til fire gange i løbet af opholdet i stien.

3. Poltenes adgang til deres velkendte sti giver dem mulighed for at finde tilbage til et leje og en fodertildeling, som de er fortrolige med. Hvis poltene lukkes direkte ind i en sti til søer, vil de have ringe chancer for at få en plads i lejet, og adgangen til foder er ukendt, hvilket stresser dyrene unødigt.

4. Det er i mødet med de ukendte dyr, at risikoen for rangkampe og dermed skader, er størst. Efterhånden som den nye rangorden dannes i løbet af få dage og poltene lærer, at vurdere en modstander større end sig selv, vil antallet af konfrontationer falde.
Manglende smertelindring kan føre til, at poltene bruger mindre tid på at æde, drikke og bevæge sig, og at de får mindre erfaring med at begå sig i flokken.

5. Erfaringen viser, at man får nogle langt roligere søer i sin besætning, hvis de er vant til positiv menneskelig kontakt i opvækstperioden.